

Η ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΗ εξάπλωση του «Δικτύου Επικοινωνίας» του Κ. Σημίτη και των συμμάχων του, έγινε - όπως είδαμε - χωρίς σοβαρές αντιδράσεις από την πλευρά των ανθρώπων του επίσημου κομματικού μηχανισμού. Στην αρχή την αγνοούσαν και αργότερα - όπως φάνηκε με τους «τέσσερις» - την υποτίμησαν, πιστεύοντας ότι αρκεί μια κίνηση του Α. Παπανδρέου για να αλλάξει το κλίμα. Τα Χριστούγεννα του 1994 οι «εκουγχρονιστές» αποφασίζουν να εντείνουν τη δράση τους στις κομματικές οργανώσεις, με χιονοστιβάδα συναντήσεων σε όλες τις περιοχές. Αυτό που τους ενδιαφέρει πλέον είναι να δημιουργήσουν έναν αποτελεσματικό μηχανισμό. Γνωρίζουν ότι στο ΠαΣοΚ οι εξελίξεις δεν θα κριθούν από τις διαθέσεις των «θεωρητικών του διαλόγου με τους πολίτες», που εκλαμβάνουν τον υπουργό Βιομηχανίας ως... αντίπαλο του ΠαΣοΚ. Τον τελευταίο λόγο θα έχει η «οργανωμένη βάση», χωρίς την οποία δεν μπορεί να γίνει τίποτε σ' αυτό το κόμμα. Όσοι μετέχουν στο επιτελείο του Κ. Σημίτη γνωρίζουν το ΠαΣοΚ καλύτερα από τους «έξωθεν υποστηρικτές» του. Αντιλαμβάνονται ότι για να επικρατήσει «το ρεύμα», πρέπει ο ίδιος να κερδίσει τα κομματικά στελέχη. Ειδικά ο Γεώργιος Παπανδρέου στον Ν. Πλαστήρα: «Με τις ιδέες σας θα κερδίσετε την επουράνιο βασιλεία. Αλλά εν τω μεταξύ θα έχετε απολέσει την επίγειο».

Με τον καινούργιο χρόνο ρίχνονται στη μάχη για τη δημιουργία εννοϊκών συσχετισμών στις κομματικές οργανώσεις. Στις 4 Ιανουαρίου 1995 ο Γ. Δρυς και ο Θ. Κολιοπάνος οργανώνουν μια πανηπειρωτική συνάντηση στην Αρτα. Μετείχαν ο Χρ. Γκόγκας από την Αρτα, ο Δ. Ταμπούρης από την Πρέβεζα, ο Β. Ηλιάδης από τα Ιωάννινα και ο Σπ. Μαργέλης από τη Λευκάδα, επικεφαλής μικρών ομάδων. Στις διεργασίες έχει εμπλακεί και ο Γραμματέας της ΝΕ Αρτας Κ. Τζαχρήστας. Στις 11 Ιανουαρίου συγκαλείται η τρίτη και μεγαλύτερη - αλλά «παράνομη» πάντα - πανελλαδική σύσκεψη. Πάλι στο υπουργείο Βιομηχανίας και πάλι χωρίς να πάρει κανείς είδηση. Συγκεντρώθηκαν συνολικά 52 άτομα! Εκτός από εκείνους που πήραν μέρος στις δύο προηγούμενες συσκέψεις, συμμετείχαν ο Γ. Λύτρας από την Αιτωλοακαρνανία, ο Β. Πολίτης από την Κεφαλονιά, ο δήμαρχος Σύρου Ι. Δεκαβάλλας, ο Ν. Τσιλιμής από τη Χίο, ο Γ. Δελγιάννης από την ΑΔΕΔΥ, ο Α. Βαφειάδης από τη Χαλκιδική, ο Ν. Γκεσούλης από τη Θεσσαλονίκη, ο Αθ. Ντερέκας από τη Β1 Νομαρχιακή Αττικής, ο Γ. Φαναριώτης από την Κέρκυρα, ο Ν. Πιλαλίδης από την Κοζάνη, ο Θ. Ζιώγας από τα Γρεβενά, ο Γ. Βράγκαλας από την Καστοριά, Γραμματέας της ΝΕ και φίλος του Φ. Πετσάλνικου. Μόνη γυναίκα η Άννα Διαμαντοπούλου.

«Οι γυναίκες του κόμματος είναι με τον Ακη», είπε κάποτε.

Τους μίλησε ο Κ. Σημίτης για την τρέχουσα κατάσταση, επέμεινε ιδιαίτερα στην οικονομία και πέρασε στα εσωκομματικά, όπου είχαν αρχίσει οι συζητήσεις για τον Κανονισμό Λειτουργίας της ΚΟ. Αφήνει να καταλάβουν όλοι ότι το «Δίκτυο» είναι πανελλαδικό και μπορεί πλέον να κάνει αυτοτελείς παρεμβάσεις. Π.χ., οι Γ. Δρυς, Αλ. Μπαλτάς και Γ. Πασχαλίδης επεξεργάζονται ένα σχέδιο Κανονισμού Λειτουργίας της ΚΟ. Μετά τη σύσκεψη πήγαν στην ταβέρνα «Τα σκαλάκια» και εκεί συνάντησαν για πρώτη φορά τη Βάσω Παπανδρέου, που «πέρασε» για να χαριετήσει.

Την ίδια ημέρα «σκάει» το θέμα που έμελλε να απασχολήσει το ΠαΣοΚ ακόμη και μετά τον θάνατο του Α. Παπανδρέου. Στη δήλωση του «πόθεν έσχες» του Πρωθυπουργού αναφέρεται ότι για τη βίλα της Εκάλης δαπανήθηκαν 246 εκατ. δρχ. και τα περισσότερα προήλθαν από δανειακά φίλων. Δηλαδή ο Α. Παπανδρέου έφτιαξε ένα σπίτι με λεφτά που δεν είχε. Από τους σκληρότερους επικριτές του είναι ο Θ. Πάγκαλος, που περιγράφει δημοσίως τον Πρωθυπουργό ως δωρολήπτη και προσθέτει: «Κτίζει πολυτελές σπίτι σε περιοχή που ζουν οι πλούσιοι».

Ποιος θα είναι ο αρχηγός;

Πολύ σύντομα το «Δίκτυο» εξελίσσεται σε «οργάνωση μέσα στην οργάνωση». Τώρα όσοι μετέχουν στις συσκέψεις συμπληρώνουν ένα έντυπο με τα στοιχεία τους και κάθε εβδομάδα

1993-1996

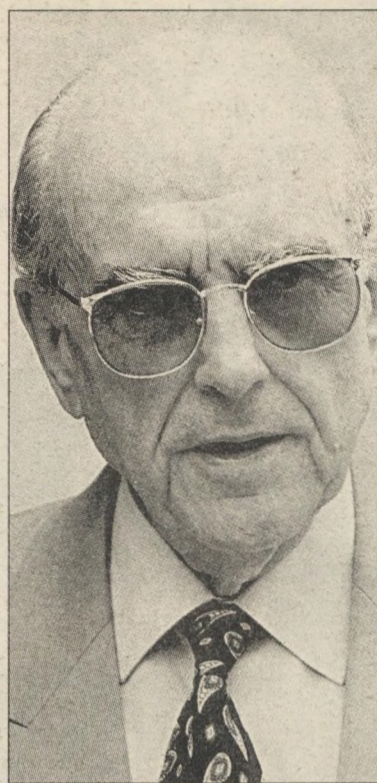
Τα τρία χρόνια που συγκλόνισαν το ΠαΣοΚ

ΜΕΡΟΣ 3ον

Το μυστικό ημερολόγιο του Σημίτη

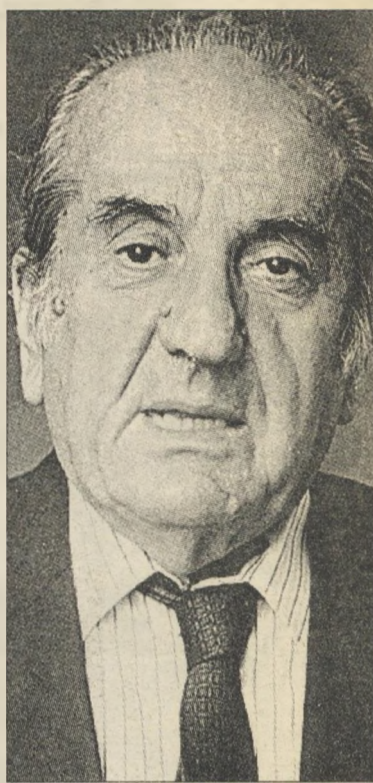
Του Γ. ΛΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

Α. Παπανδρέου

«Η βάση θα κρίνει τη διαδοχή» έλεγε πν άνοιξη του 1995. Οι «εκουγχρονιστές» το ενστερνίστηκαν απολύτως

Ευ. Γιαννόπουλος

Πυρετώδεις μυστικές διαβουλεύσεις στην επαρχία

Αγώνας δρόμου για

τους αποστέλλονται οι ομιλίες του Κ. Σημίτη, διάφορα κείμενα κλπ. Ταυτόχρονα όλες οι επιρροές που διαθέτουν κατά περιοχή καταγράφονται στους υπολογιστές που έχουν εγκατασταθεί στο πολιτικό γραφείο του Κ. Σημίτη στην οδό Ακαδημίας. Το υπουργείο Βιομηχανίας, το γραφείο της οδού Ακαδημίας και οι κατοικίες της Βάσως Παπανδρέου και του Κ. Σημίτη, όπου συνήθως συναντώνται οι «τέσσερις», είναι κατά σειράν τα «κέντρα των επιχειρήσεων». Στις αρχές του 1995 όμως το εγχείρημα των «τεσσάρων» δοκιμάζεται. Ήταν φανερό ότι είχαν δημιουργήσει ταχύτατα ένα ρεύμα που αποκτούσε συνεχώς δυναμική. Μερικοί φίλοι του Κ. Σημίτη ωστόσο άρχισαν να πιστεύουν ότι από ένα σημείο και πέρα οι «τέσσερις» ήταν τροχοπέδη για τον ίδιο. Οτι, αν ήταν μόνος του, θα πήγαινε καλύτερα. Αλλωστε από τη «βάση» αρχίζουν τα ερωτήματα και η πίεση:

«Ποιος είναι ο αρχηγός; Ο Κ. Σημίτης εγκαίρως αντιλήφθη ότι τη φορά των πραγμάτων επηρεάζουν οι «τέσσερις» ακριβώς γιατί... είναι τέσσερις. Η διάλυση της τετράδας θα ήταν καταστροφική. Αντίθετως, επιτελείς όπως ο Γ. Πασχαλίδης και ο Χρ. Βερελής πίστευαν ότι μόνος του θα επιτάχυνε τις εξελίξεις. Από την πλευρά τους και οι στενότεροι συνεργάτες του Κ. Σημίτη τάσσονται υπέρ της διατήρησης των «τεσσάρων», παρ' όσον στην πράξη κινούν τα πράγματα αποκλειστικά γύρω από τον ίδιο. Είναι αμφίβολο αν οι άλλοι τρεις ήξεραν τις λεπτομέρειες για το «Δίκτυο Επικοινωνίας». Ο Θ. Τσουκάτος π.χ., ακόμη και όταν έπαιρνε μέρος σε επίσημα κομματικά κλιμάκια στην επαρχία, δρούσε ως εκπρόσωπος αποκλειστικός του Κ. Σημίτη.

«Δεν πάμε καλά, κάτι πρέπει να κάνουμε, του έλεγαν. - Να κάνουμε. Δεν έρχεσαι μια μέρα να δεις τον Σημίτη;

Από ένα σημείο και πέρα το «Δίκτυο» διοχέτευε την ιδιαίτερη πληροφόρησή του και τις δικές του θέσεις. Π.χ., όταν στην επικαιρότητα κυριαρχούν οι συζητήσεις για το πρόσωπο που θα προτείνει το ΠαΣοΚ για την Προεδρία της Δημοκρατίας, η ομάδα προβάλλει έναν δικό της κατάλογο στον οποίο υπάρχουν τα ονό-

ματα του Β. Μποτόπουλου, του Κ. Στεφανή, του Κ. Μοσκόφ και του Σπ. Πλασκοβίτη. Όσοι ρωτούν για τον αρχηγό παίρνουν συνήθως την απάντηση:

«Ξέρετε ποιος θα είναι».

Την άνοιξη του 1995 οι «τέσσερις» συζητούν για πρώτη φορά μεταξύ τους για το ενδεχόμενο να προβληθεί ένας απ' όλους ως επικεφαλής. Οι δυσκολίες να προχωρήσει η συζήτηση είναι προφανείς και αφήνουν τις απαιτήσεις για αργότερα. Ετσι το θέμα της αρχηγίας μένει ανοικτό και η Βάσω Παπανδρέου, που διατηρεί τις φιλοδοξίες της, εξακολουθεί να έχει κάποιες ιδιαίτερες επαφές με βουλευτές όπως οι Φρ. Παπαδέλλης, Κ. Σοφούλης, Α. Παπαδήμας, Κ. Σφυρίου και μερικοί άλλοι. Συχνά επιχειρεί να διαμορφώσει την εντύπωση ότι η ίδια είναι περισσότερο «αποφασιστική» από τους υπόλοιπους. Ένα βράδυ προσέρχεται για μια συζήτηση στο σπίτι του Κ. Σημίτη, αλλά οι άλλοι δεν έχουν φθάσει ακόμη.

«Τι κάνεις;», την ρωτάει η Δάφνη Σημίτη.

«Τι να κάνω; Συγκρατώ τον Πάγκαλο και σπρώχνω τον Κώστα», ήταν η απάντηση.

Πρώτη σύσκεψη με βουλευτές

Στις 12 Ιανουαρίου 1995 ο Κ. Σημίτης προχώρησε σε μια ακόμη πιο «προκλητική» κίνηση: ανέθεσε στον Ν. Θέμελη να οργανώσει στο σπίτι του την πρώτη σύσκεψη με βουλευτές. Στην ΚΟ οι επιρροές του είναι αξιολογες πλέον και στη σύσκεψη πήραν μέρος οι: Α. Αποστολίδης, Ν. Αλευράς, Θ. Κολιοπάνος, Στ. Σουμάκης, Ι. Ζαφειρόπουλος, Ευ. Μαλέσιος, Γ. Δρυς, Δ. Μπρακατσούλας, Δ. Σωτηρήλης, Χρ. Ροκόφυλλος, Αλ. Μπαλτάς, Θ. Κοτσώνης, Α. Παπαδήμας. Συζητούν για τον Κανονισμό Λειτουργίας και την εκλογή προεδρείου της ΚΟ που επίκειται. Την επομένη η επιτελική ομάδα καταγράφει σε μια λίστα έναν προς έναν τους βουλευτές και τις προτιμήσεις τους. Προηγείται ο Α. Τσοχα-

τζόπουλος και ακολουθεί ο Γ. Αρσένης.

Στις 25 Ιανουαρίου οργανώνεται μια σύσκεψη με συνδικαλιστές. Παίρνουν μέρος ο Κ. Μάρκου από τον ΟΤΕ, οι Ν. Μπάκουλης, Γ. Δαφνής, Ν. Εξαρχος, Ν. Τριβιζάς από τη ΔΕΗ, Γ. Παυλιδάκης και Σπ. Στάμου από τη ΓΣΕΕ, Γ. Τζανιδάκης, Γ. Βρυώνης, Γ. Μαρούλακης από την ΠΝΟ και ο Γ. Μίχας από το Εργατικό Κέντρο Πειραιά. Συνεχίζονται φυσικά και οι συσκέψεις στην επαρχία, με τον Θ. Τσουκάτο που είναι ο επίσημος σύνδεσμος του Κ. Σημίτη. Στις 26 Ιανουαρίου οργανώνει κρυφά μια σύσκεψη στη Θεσσαλία και το ίδιο θα κάνει στις 13 Φεβρουαρίου στην Ξάνθη.

Στις 15 Φεβρουαρίου ο Α. Παπανδρέου συγκαλεί το ΕΓ και ανακινώνει επίσημα την απόφασή του να υποστηρίξει τον Κ. Στεφανόπουλο για το αξίωμα του Προέδρου της Δημοκρατίας. Με δεδομένη την υποστήριξη και του Αντ. Σαμαρά, το συμπέρασμα είναι ότι οι εκλογές απετράπησαν. Την επομένη οργανώνεται η δεύτερη συνάντηση βουλευτών στο σπίτι του Κ. Σημίτη στην οποία μετέχουν οι Δ. Ρέππας, Π. Φουνιάς, Χρ. Πάχτας, Α. Αποστολίδης, Φρ. Παπαδέλλης, Στ. Σουμάκης, Θ. Κοτσώνης. Εκτοτε σε κάθε συνάντηση με μια ο-

μάδα «καινούργιων» παίρνουν μέρος και ορισμένοι από τους «παλιούς» ώστε να «δημιουργείται ατμόσφαιρα». Κάτι σαν «κράχτες», αλλά οι νεοεισερχόμενοι δεν το ήξεραν. Συνεχίζονται και οι συσκέψεις με κομματικά στελέχη ανά την επικράτεια και το «Δίκτυο» είναι σαν μπάλα στο χιόνι: όσο κυλάει τόσο μεγαλώνει. Στις 23 Φεβρουαρίου γίνεται σύσκεψη στο Λεκανοπέδιο, στις 26 στη Μακεδονία, στις 28 στην Κρήτη. Ο Θ. Τσουκάτος πηγαίνει έρχεται, αλλά κανένας στη Χαριλάου Τρικούπη δεν ανησυχεί, παρ' όσον κάτι ξέρουν.

«Φτάνει μηχανισμό για τον Σημίτη», είναι το συνηθισμένο περιφρονητικό σχόλιο.

Και υπουργοί στο «Δίκτυο»

Το Πάσχα του 1995, ύπερα από έναν ακόμη κύκλο συναντήσεων του Κ. Σημίτη με βουλευτές, το επιτελείο του κάνει έναν πρώτο απολογισμό για να βρει ποιους τους στηρίζουν. Ο κατάλογος που

Μιχ. Χρυσοχοΐδης: ο Κ. Σημίτης εκτιμούσε τις ικανότητές του

Στ. Τζουμάκας

Αίσιος αλλά αποτελεσματικός πορτ παρόλ των «τεσσάρων», έπληξε τον «κύκλο της Εκάλης»

Συναντήθηκε με τον Κ. Σημίτη ενώ είχε αποφασίσει να εγκαταλείψει την πολιτική

Γ. Πασχαλίδης

Ετοιμάσε τον Κανονισμό Λειτουργίας της ΚΟ που θα πρότειναν οι «εκουχρονιστές»

και συσκέψεις με υπουργούς και βουλευτές

την κομματική βάση

προέκυψε είναι ο εξής: Χ. Καστανίδης, Χρ. Πάχτας, Γ. Πασχαλίδης, Π. Τσερπκίδης, Ευ. Μαλέσιος, Θ. Κολιοπάνος, Γ. Δρυς, Θ. Μάτης, Δ. Μπρακατσούλας, Δ. Σωτηρλής, Α. Παπαδήμας, Α. Αποστολίδης, Β. Κεδίκογλου, Α. Μπαλάς, Χρ. Σμυρλής, Χρ. Ροκόφυλλος, Ι. Ζαφειρόπουλος, Δ. Ρέππας, Θ. Κοτσώνης, Π. Φουντάς, Ν. Αλευράς, Α. Κανελλόπουλος, Ι. Γιαννάκης, Φρ. Παπαδέλλης, Κ. Σφυρίου, Κ. Σοφούλης, Εμμ. Λουκάκης, Εμμ. Φραγκιαδουλάκης, Στ. Σουμάκης. Μόλις 32 μαζί με τον Κ. Σημίτη, τη Β. Παπανδρέου και τον Θ. Πάγκαλο!

Από καιρό εν τω μεταξύ έχει τεθεί το θέμα «τι θα γίνει με τους υπουργούς». Κατά καιρούς ο Κ. Σημίτης κάνει κάποιες σποραδικές συζητήσεις, αλλά μένει σε γενικές διαπιστώσεις. Τώρα αποφασίζουν να πραγματοποιήσει επαφές με περιεχόμενο. Ως το τέλος του καλοκαιριού του 1995 θα συναντηθεί αρκετές φορές με τον Γ. Παπανδρέου, τον Αλ. Παπαδόπουλο, τον Ι. Παπαντωνίου, τον Στ. Μπένο, τον Φ. Πετσάλνικο και με τους υφυπουργούς Κ. Σφυρίου και Μιχ. Χρυσόχοϊδη, τις ικανότητες του οποίου εκτιμούσε ιδιαίτερώς από τη συνεργασία του στο υπουργείο. Συναντά επίσης και τον Στ. Τζουμάκα, που έχει ήδη ανακοινώσει στον Α. Παπανδρέου την απόφασή του να εγκαταλείψει την πολιτική «αηδιασμένος».

στον Α. Βγόντζα και στον Τ. Χυτήρη («οι Βγόντζοι, ο Χυτήρης» κλπ.) πλήττουν ευθέως τον κύκλο των συνεργατών του Α. Παπανδρέου. Πολλά στελέχη από το περιβάλλον του Κ. Σημίτη τον αναγορεύουν «σύμβουλο» και τον ρολοϊν προτού πάρουν αποφάσεις. Π.χ., όταν ο Χ. Καστανίδης μπήκε στην κυβέρνηση ως αναπληρωτής υπουργός Προεδρίας πήρε πρώτα την «άδεια» από τον Ευ. Γιαννόπουλο.

Στις αρχές Μαρτίου ο Α. Παπανδρέου επισκέπτεται και αποχαιρετά τον Κ. Καραμανλή και στις 8 Μαρτίου η Βουλή εκλέγει νέο Πρόεδρο της Δημοκρατίας, στην τρίτη ψηφοφορία και με 181 ψήφους, τον Κ. Στεφανόπουλο. Η εκλογή του Προέδρου σημαίνει ότι ο κύκλος δεν έκλεισε με τη μεταπήδηση του Α. Παπανδρέου στην Προεδρία, όπως «υπολόγιζαν» οι «τέσσερις» όταν ξεκινούσαν. Από μίαν άποψη έχασαν τον πρώτο γύρο, αλλά δεν θέλουν να φανεί ότι τον κέρδισε ο Α. Παπανδρέου. Γι' αυτό αποφασίζουν να ανεβάσουν τους τόνους και εξορμούν στην επαρχία και στα ΜΜΕ κλιμακώνοντας την αναμέτρηση. Αποτέλεσμα; Στις 14 Μαρτίου καλούνται να απολογηθούν στο Πειθαρχικό ο Θ. Πάγκαλος και η Β. Παπανδρέου. Για διαφορετικούς λόγους καλείται ο Δ. Τσοβόλας.

Και ακόμη ο Χρ. Κηπουρός και ο Ι. Παπασπύρου, διότι «διέσυραν και εξετέλεσαν κορυφαίους θεσμούς της κυβέρνησης και του Κινήματος».

Στις 17 Μαρτίου σπνέρχεται το Πειθαρχικό υπό την προεδρία του Ν. Αθανασάκη και από τους πέντε παρουσιάζεται μόνον ο Χ. Κηπουρός, που απαλλάσσεται! Οι υπόλοιποι καλούνται να προσέλθουν τέσσερις ημέρες αργότερα. Εμφανίστηκαν μόνο ο Θ. Πάγκαλος και η Βάσω Παπανδρέου. «Θα διαγραφούν αν συνεχίσουν τις δημόσιες επικρίσεις» είναι η απόφαση. «Ανακοινώνετε την απόφασή σας με μεγαλύτερο φόβο από αυτόν που αισθάνομαι εγώ που την ακούω» είχε πει στους Ιεροεξεταστές που τον έριξαν στην πυρά ο Τζ. Μπρούνο το 1600 μ.Χ. Σ'

Η αναμέτρηση κλιμακώνεται

Αυτό το διάστημα το «Δίκτυο Επικοινωνίας» και το πολιτικό επιτελείο του Κ. Σημίτη περιορίζουν κάπως τη δράση τους. Ακόμη και σε μια κοινή σύσκε-

ψη της ΚΕ και της ΚΟ που συγκαλεί ο Α. Παπανδρέου, ο Κ. Σημίτης, η Β. Παπανδρέου και ο Θ. Πάγκαλος ασκούν κριτική χωρίς ιδιαίτερη ένταση. Ο Α. Παπανδρέου δηλώνει ότι «δεν θα απεκδυθεί των ευθυνών του ως ιδρυτή και προέδρου του ΠαΣοΚ». Δικαιολογεί τις ηγετικές φιλοδοξίες, αλλά κρίνει ότι «δεν ήλθε η ώρα».

Και κάνει μια σκοπιμή πρόβλεψη: «Όταν έλθει η ώρα της διαδοχής θα μιλήσει η βάση».

Το παράδοξο είναι ότι αυτό το συνευθυπώθησαν κυρίως οι «αντίπαλοί του» και όχι οι υποστηρικτές του. Εν τω μεταξύ οι τοπικές και περιφερειακές συσκέψεις των «εκουχρονιστών» συνεχίζονται. Εξορμούν στην επαρχία, έκαναν ημιπαράνομες συγκεντρώσεις και επέστρεψαν στην Αθήνα αθόρυβα. Στις 8 Μαΐου συγκαλείται η τέταρτη πανελλαδική σύσκεψη του «Δικτύου», με 62 άτομα αυτή τη φορά. Τα νέα πρόσωπα είναι ο Γ. Κατανάς από την Κοζάνη, ο Χ. Σοφριανός από τα Χανιά, ο Ν. Σκλαβενίτης από την ΟΛΜΕ, ο Χρ. Χαΐδος από τα Τρίκαλα, ο Γ. Γιωργακόπουλος από τον ΟΛΠ, ο Τ. Καραβίδας από την Πιερία, ο Β. Τσοσμπασίδης από την Κοζάνη και κάποιοι ακόμη.

Στις 14 Μαΐου ο Κ. Σημίτης επισκέπτεται τα Ιωάννινα και μιλάει σε στελέχη του ΠαΣοΚ σε ανοικτή συγκέντρωση. Στις 20 Μαΐου έχει μία ακόμη συνάντηση με βουλευτές. Είναι παρόντες οι Γ. Δρυς, Γ. Πασχαλίδης, Α. Μπαλάς, Θ. Κολιοπάνος, Στ. Σουμάκης, Σ. Μιχαηλογιάννης, Θ. Μάτης, Β. Λάλος, Αθ. Δημητρακόπουλος, Μπ. Τσιτενές, Π. Σγουρίδης, Απ. Φωτιάδης, Ευ. Αργύρης. Την επομένη η επιτελική ομάδα συνεδριάζει και αποφασίζει να κατεβάσει νέα «γραμμή». Σιμνήματα όπως «εμείς είμαστε το ΠαΣοΚ», «πρέπει να κυβερνηθεί η χώρα», «πρέπει να κερδίσουμε τις επόμενες εκλογές» κυκλοφορούν παντού και θέτουν διλήμματα. Με αυτή τη «γραμμή» εξορμούν στην επαρχία. Στις 28 Μαΐου στο Ηράκλειο η Β. Παπανδρέου δηλώνει: «Υπάρχει πρόβλημα στην κορυφή του ΠαΣοΚ». Και την επομένη σε άρθρο του ο Θ. Πάγκαλος αναφέρεται σε «άσετους, ανίκανους και πολιτικάντηδες» υπουργούς! Πυρ ομαδόν. Η αναμέτρηση με τον κομματικό μηχανισμό και προσωπικά με τον Α. Παπανδρέου αρχίζει να κλιμακώνεται. Τότε αποφασίζεται μία ακόμη πρόκληση: μια δημόσια εμφάνιση του Κ. Σημίτη συνοδεία βουλευτών. Ανακοινώνεται η ομιλία του σε εκδήλωση του Ελληνοαμερικανικού Επιμελητηρίου στο «Χίλτον» με θέμα «Ανάπτυξη - ανταγωνι-

στικότητα - ευημερία». Η Χαριλάου Τρικούπη αντιδρά για πρώτη φορά και δίνει εντολή να σπεύσουν όλοι στην ομιλία για να μη φανεί η επιρροή της ομάδας. Έτσι, πρώτοι πρώτοι σε μια συγκέντρωση «σημιακών» είναι ορισμένοι από τους πιο στενούς φίλους του... Α. Τσοχατζόπουλου!

Μεταξύ 20 και 25 Μαΐου 1995 ο Κ. Σημίτης συναντά τον Γ. Κουβελάκη, τον Ρ. Πετραλιά, τον Αλ. Δαμιανίδη και τον Γ. Ανωμερίτη. Στις 28 Ιουνίου μια ομάδα που δούλευε από καιρό υπό τον Α. Παπαδήμα οργανώνει μια συνάντηση στελεχών της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Εν ενεργεία δήμαρχοι και νομάρχες, δημοτικοί και νομαρχιακοί σύμβουλοι έρχονται στο υπουργείο Βιομηχανίας και συσκέπτονται με τον Κ. Σημίτη. Είναι εκεί ο Ν. Ζαρμπαλάς από τα Ιωάννινα, ο Γ. Φλωρίδης από το Κιλκίς, ο Αλ. Μαθιέλλης από τη Λέσβο, ο Γ. Αρβαντιδής από τη Σίνδο, ο Δ. Καλαφάτης από την Κεφαλλονιά, ο Λ. Αγγέλου από τη Θεσσαλονίκη, ο Γ. Παναγιωτόπουλος από τη Φθιώπδα, ο Ζ. Μπέκος από τη Λάρισα, ο Αρ. Αρκουδάρης από την Ελευσίνα, ο Χρ. Μπούμπαρης από τη Χίο, ο Ν. Αντωνόπουλος από την Πάτρα, ο Δ. Βαρβαρίγος από τη Ζάκυνθο, ο Γ. Γιανναδάκης από το Ηράκλειο και μερικοί κοινοτάρχες.

«Είμαι συνιδρυτής του ΠαΣοΚ»

Εν τω μεταξύ πλησίαζε η συνδιάσκεψη του ΠαΣοΚ, στην οποία η επιτελική ομάδα είχε επενδύσει πολλά, σχετικά με την εμφάνιση του Κ. Σημίτη. Οι «τέσσερις» είχαν αποφασίσει να υποβάλουν μερικές προτάσεις ελπίζοντας ότι κάποιες από αυτές μπορεί να είχαν τύχη. Κυρίως όμως θα επιδιώξουν μια επίδειξη δυνάμεως, ενώπιον στελεχών από όλη την επικράτεια, που μόλις πριν από ένα χρόνο είχαν μεν εκλέξει διά βοής τον Α. Παπανδρέου αλλά είχαν εναντιωθεί στις προθέσεις του Α. Τσοχατζόπουλου με την ψήφο για το «ασυμβίβαστο». Αυτά συζητήθηκαν και με τους «λοχαγούς» ένα βράδυ στην ταβέρνα «Στροφή», ενώ την παραμονή συγκεντρώθηκαν σε δύο ταβέρνες όσα στελέχη είχαν μνηθεί στο «Δίκτυο».

Οι εργασίες της συνδιάσκεψης άρχισαν στις 6 Ιουλίου 1995 στο γήπεδο του Περιστερίου. Ο Α. Παπανδρέου δεν αλλάζει τη στάση του: «Να είμαστε εξηγημένοι: δεν μπορεί κάποιος να μετέχει στην κυβέρνηση και ταυτόχρονα να την υποσκάπτει. Όταν έλθει η ώρα της διαδοχής θα εγνηθώ προσωπικά τις διαδικασίες της». Η βολή πηγαίνει ευθέως στον Κ. Σημίτη, που σηκώνει το γάντι. «Οι υπουργοί δεν είναι υπάλληλοι» απαντά, για να προχωρήσει σε μια πράξη που από μόνη της ήταν ικανή να ερεθίσει τον Α. Παπανδρέου: «Είμαι συνιδρυτής του ΠαΣοΚ». Από κοντά και η Βάσω Παπανδρέου, ο Θ. Πάγκαλος κ.ά. Ο Α. Παπανδρέου δεν πήγε να κλείσει τις εργασίες της συνδιάσκεψης και το έκανε ο Α. Τσοχατζόπουλος.

Μετά τη συνδιάσκεψη το «Δίκτυο Επικοινωνίας» δεν έχασε χρόνο: αμέσως τίθεται σε εφαρμογή ένα σχέδιο εξορμήσεων στην επαρχία ώστε να αναδειχθεί το ρεζιμί που φάνηκε να δημιουργείται στη συνδιάσκεψη. Η κατεύθυνση είναι: «Να χιπηθεί η κατάσταση αλλά όχι ο Ανδρέας Παπανδρέου προσωπικά». Προς το παρόν τουλάχιστον, γιατί ο Κ. Σημίτης φαίνεται να έχει αποφασίσει ότι θα φθάσει ως την τελική αναμέτρηση μαζί του. Η διαστακτικότητα του Α. Παπανδρέου διευκολύνει τις κινήσεις των «εκουχρονιστών» και τις επόμενες εβδομάδες γίνονται αλληπάλληλες συσκέψεις υπό τον Θ. Τσοκάτο. Στις 14 Ιουλίου στη Λιβαδειά, στις 15 στη Φθιώπδα, στις 16 στη Λάρισα, στις 17 στα Τρίκαλα και στην Πιερία, στις 18 στην Κοζάνη, στις 19 στη Φλώρινα, στις 20 στην Καστοριά, στις 21 στα Ιωάννινα, στις 22 στην Αρτα, στις 23 στην Πρέβεζα, στις 24 στην Απωλοκαρνανία.

Στο προσκήνιο η κυρία Λιάνη

Τον Ιούλιο του 1995 ο Α. Παπανδρέου προβαίνει σε μια ακατανόητη ενέργεια: καλεί στην Εκάλη, στο σπίτι που επικρίθηκε, τους δημοσιογράφους και αφού χαρακτηρίσει «ανανδρία» τις επιθέσεις που δέχονται ο ίδιος και η σύζυγός του ανοίγει τους ασκούς του Αϊόλου - δηλώνει ότι «αν πολιτευτεί η Δημήτρα θα την στηρίξει». Ακολουθεί σάλος και οι «εκουχρονιστές» τριβούν τα χέρια τους. Το ίδιο και ο Δ. Τσοβόλας. Όσοι έχουν επαφή με τη βάση του ΠαΣοΚ γνωρίζουν ότι το κλίμα είναι ήδη βαρύ για τη Δημήτρα Λιάνη. Ποιος να το πει όμως καταπρόσωπο στον Α. Παπανδρέου; Ο Α. Παπανδρέου είναι από τους λίγους που το αποτολμούν. Και φεύγει με την εντύπωση ότι ο Α. Παπανδρέου έχει συνείδηση της καταστάσεως. Ίσως, αλλά δείχνει ανήμπορος να αντιδράσει.

Α. Παπαδήμας: οργάνωσε το «Δίκτυο» στην Τοπική Αυτοδιοίκηση

Τους στέλνουν στο Πειθαρχικό

Αυτός που προκρίθηκε όμως για έναν καταλυτικό ρόλο ήταν ο Ευ. Γιαννόπουλος. Όταν έμεινε έξω από την κυβέρνηση, ο Κ. Σημίτης του τηλεφώνησε «από ευγένεια». Το αποτέλεσμα ήταν μια πολύ στενή συμμαχία! Εκτός ο Κ. Σημίτης έχει τακτική επαφή μαζί του και από ένα σημείο και πέρα εξελίσσεται σε έναν ιδιότυπο, πλιν αποτελεσματικό «πορτ παρόλ» των «τεσσάρων». Αν και δεν είχε να προσφέρει πάντα επιχειρήματα, όπως απαιτούσε το «σινλ Σημίτη», μπορούσε να αποσταθεροποιεί τον αντίπαλο, ως «αθυρόστομος» αλλά και ως αγαπημένος των ΜΜΕ. Οι επιθέσεις του στον Α. Λιβάνη,